

Školský vzdelávací program

Názov Školského vzdelávacieho programu:	Štvorlístok pod Devínskou Kobylou
Zriaďovateľ:	MČ Bratislava – Devínska Nová Ves
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	1 – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Celodenná
Vyučovací jazyk:	Slovenský
Prerokovaný v pedagogickej rade:	14.03.2022
Prerokovaný v rade školy:	30.03.2022
Schválený zriaďovateľom:	
Vydaný dňa:	01.04.2022

OBSAH

1 VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIA MATERSKEJ ŠKOLY.....	3
2 STUPEŇ VZDELANIA, KTORÝ SA DOSIAHNE ABSOLVOVANÍM ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	5
3 DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	5
4 UČEBNÉ OSNOVY	5
5 VYUČOVACÍ JAZYK PODĽA § 12 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA	9
6 HODNOTENIE DETÍ.....	9

1 VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

Školský vzdelávací program je základným kurikulárnym dokumentom materskej školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie, rešpektuje:

- **rodinu dieťaťa,**
- **vývinové špecifiká – vývinové zvláštnosti a osobitosti dieťaťa predškolského veku, možnosti, predpoklady schopnosti, zručnosti a vedomosti dieťaťa.**

Vlastné ciele Školského vzdelávacieho programu:

✿ v materskej škole skľbiť **starostlivosť so vzdelávaním**, pričom súčasťou procesu vzdelávania je aj výchova v najširšom slova zmysle,

✿ rozvíjať u detí **vzťah k prostrediu** v ktorom vyrastajú, vzťah k prírode ktorá ich obklopuje v zmysle trendov regionálnych, prírodných, historických a kultúrnych hodnôt a identít,

✿ rozvíjať a podporovať u detí **kladný vzťah k športovým aktivitám** v lokalite Devínska Nová Ves a to realizáciou športových (pohybových) aktivít – ekoturizmus, turistika, cyklistika, zdolávanie prírodných prekážok, oboznamovanie sa s náučnými chodníkmi prírodnej rezervácie Devínska Kobyla,

✿ umožňovať deťom **bádať, skúmať, experimentovať** a prostredníctvom hodnotnej edukačnej hry objavovať riešenia v edukačných úlohách,

✿ rozvíjať **jazykovú gramotnosť** prostredníctvom rozprávok, slovných hier, správnym rečovým vzorom,

✿ formovať pozitívne hodnotové orientácie detí súvisiace s **ochranárskymi postojmi** k životnému prostrediu a k zdravému životnému štýlu,

✿ viesť deti k **verbálnemu prejavu** vlastného názoru, k vlastnému ohodnoteniu vykonanej činnosti a k sebazdokonaľovaniu,

✿ podporovať prácu s **digitálnymi technológiami** pre budúce využitie v primárnej škole a využitie v bežnom živote.

Poslaním materskej školy je pripraviť deti na úspešný vstup do primárnej školy a na život v spoločnosti.

Materská škola (ďalej MŠ) Milana Marečka 20, Bratislava je rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou, zriadená MČ Bratislava DNV. Od 1.09. 2007 je jedno riaditeľstvo s jedným elokovaným pracoviskom na ul. Milana Marečka 16.

Školský vzdelávací program Štvorlístok rešpektuje základné požiadavky štátu na poskytovanie inštitucionálneho predprimárneho vzdelávania. Vyjadruje nevyhnutný štandard poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine. Garantuje kvalitu inštitucionálneho predprimárneho vzdelávania. Školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP) MŠ Milana Marečka 20, Bratislava **ŠTVORLÍSTOK pod Devínskou Kobylou** rešpektuje Práva dieťaťa – zosilňovanie vzájomného porozumenia, tolerance a rešpektovanie ľudských práv a slobôd.

Zameranie materskej školy obohacuje výchovu a vzdelávanie v enviromentálnej oblasti. Materská škola využíva stratégie pôsobiska v Národnej chránenej prírodnej oblasti Devínska Kobyla, Alúvie rieky Morava a Sanbergu, ktorý je pozostatkom morského dna s jedinečným náleziskom morských úkazov. Taktiež využíva historické, národne a ľudové tradície ktoré v tejto oblasti dominujú vďaka histórii hradu Devín „symboliky Slovanstva a národnej kultúry“. Podporuje kultúrno – spoločenské tradície súžitia národov a národností vychádzajúc z historických faktorov vzniku MČ Devínskej Novej Vsi (Nôvo Selo) osídlencami z Chorvátska.

Materská škola ponúka v rámci výchovy a vzdelávania deťom možnosť zapojenia do interných projektov zameraných na všetky oblasti vzdelávania: „Tajomstvo stromu“, „Ako išli čísla na vandrovkú“, „Let’s go speak English“, „Bocianie hniezdo“, ako aj do projektov externých: „Strom života“.

V materskej škole organizujeme „Dni športu“, umelecké a vzdelávacie krúžky v popoludňajších hodinách (po 30 min. odpočinku detí), aktivity podľa podmienok a požiadaviek rodičov (korčuľarsky výcvik, plavecký výcvik)

Materská škola spolupracuje s rôznymi organizáciami na podporu a skvalitnenie rozvoja výchovno-vzdelávacej činnosti a obohatenia života detí v MŠ (zriadovateľ, rodina, CPPPaP, ZŠ, ZUŠ, Senécio, Istracentrum, RŠ, Tik – Ekocentrum DNV, Daphne, hasičský a policajný zbor, regionálne médiá – DTV a Devex).

VÍZIOU je materská škola, ktorá bude vytvárať optimálny súbor podmienok a okolností, aby:

- ☉ **deti** prežívali plnohodnotné detstvo, v ktorom nechýba harmónia, istota, láska a edukačne hodnotná hra,
- ☉ **rodičia** boli spokojní, že ich deti dostávajú kvalitnú edukáciu v zaujímavom a podnetnom prostredí,
- ☉ **zamestnanci** boli hrdí nato, že pracujú v Materskej škole Milana Marečka 20, Bratislava.

2 STUPEŇ VZDELANIA, KTORÝ SA DOSIAHNE ABSOLVOVANÍM ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roku vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

3 DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V materskej škole sú všetky triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú.

Pravidelné denné dochádzanie:

- ☺ intaktné aj deti so ŠVVP,
- ☺ minimálne 4 hodiny pre deti so ZZ aj menej so súhlasným vyjadrením príslušného zariadenia poradenstva a prevencie,
- ☺ asistent učiteľa alebo odborní zamestnanci, príp. pomocný vychovávateľ,
- ☺ aj v rámci adaptačného alebo diagnostického pobytu,
- ☺ so súhlasom riaditeľky MŠ aj s priamou účasťou zákonných zástupcov alebo nimi splnomocnenej osoby na výchove a vzdelávaní.

Dochádzka do materskej školy je niekoľkoročná, v niektorých prípadoch trvá aj 4 roky.

Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole trvá jeden školský rok, ak však dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak dieťa ani po pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole nedosiahlo školskú spôsobilosť, začne najneskôr 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dieťa dovŕšilo siedmy rok veku, plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole.

4 UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami materskej školy sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, doplnené vo vzdelávacej oblasti *Človek a spoločnosť* – 5 História

okolía o päť podoblastí: 5.1 Svet ukrytý v kameňoch, 5.2 Národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla, 5.3 Tajomstvá hradu Devín, 5.4 Rieka Morava, 5.5 Ako žili naši predkovia v DNV, ktoré tvoria prílohu Školského vzdelávacieho programu (Príloha 1 Doplnenie vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť)

Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole

- ✓ plánovanie VVČ ponímame v dvoch úrovniach a to na úrovni školy a na úrovni učiteľa,
- ✓ forma a náležitosti plánov VVČ bude zvolená na pedagogickej rade (vymedzenie tém, časová dotácia plánovania, obsah plánu VVČ)
- ✓ na základe princípu menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším požiadavkám v procese plánovania VVČ učiteľka môže využívať adaptácie výkonových štandardov (ktoré nesúvisia s vekovými kategóriami),
- ✓ pri plánovaní učiteľka rešpektuje prirodzenú variabilitu detí a sociokultúrne prostredie, z ktorého pochádzajú, čím uplatňuje princíp inkluzívneho vzdelávania,
- ✓ učiteľka realizuje na základe vlastného uváženia popoludňajšie vzdelávacie aktivity prostredníctvom ktorejkoľvek vzdelávacej oblasti,
- ✓ pri plánovaní a realizácii VVČ učiteľka dodržiava princíp vyváženosti vzdelávacích aktivít a voľbu vhodných kombinácií pre jednotlivé vzdelávacie aktivity,
- ✓ dôkladným poznaním charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí učiteľkou, sa ponecháva dostatočný priestor na slobodný výber vhodných metód, stratégií, foriem a prostriedkov,
- ✓ niektoré výkonové štandardy sa plnia každodenne, priebežne počas celej dochádzky dieťaťa do MŠ. Sú to výkonové štandardy zo vzdelávacej oblasti: Človek a spoločnosť, Zdravie a pohyb, Jazyk a komunikácia a ďalších, zamerané najmä na utváranie, rozvíjanie a upevňovanie:
  - ★ kultúrnych, hygienických, stravovacích a spoločenských návykov detí,
  - ★ zručností súvisiacich s osobnou hygienou a sebaobsluhou detí,
  - ★ návykov súvisiacich s bezpečným správaním sa v cestnej premávke,
  - ★ zručností v rozvíjaní hier a činností podľa výberu detí,
  - ★ priateľských vzťahov detí v hrách,
  - ★ komunikačných zručností.

Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole pre deti so ŠVVP

- ✓ Plnenie vzdelávacích štandardov – obsahového štandardu a výkonového štandardu – je ovplyvnené stupňom a charakterom zdravotného znevýhodnenia a z toho vyplývajúcej individuálnych schopností a možností dieťaťa,
- ✓ jednotlivé vzdelávacie programy pre deti so zdravotným znevýhodnením obsahujú vzdelávacie oblasti podľa ŠVP,
- ✓ ciele a obsah vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach sú prispôsobené individuálnym osobitostiam dieťaťa so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby zodpovedali profilu absolventa predprimárneho vzdelávania s prihliadnutím na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia dieťaťa,
- ✓ obsah vzdelávania vymedzuje základný rozsah učiva, ktoré má dieťa prostredníctvom špeciálno-pedagogických metód a prostriedkov zvládnuť počas predprimárneho vzdelávania, primerane svojim individuálnym možnostiam a schopnostiam,
- ✓ organizácia denných činností sú prispôsobené individuálnym potrebám každého dieťaťa so zdravotným znevýhodnením.
- ✓ usporiadanie denných činností, ako je uvedené vo vzdelávacích programoch pre deti so zdravotným znevýhodnením
  - zohľadňuje aktuálny psychický a fyzický stav dieťaťa,
  - prihliada na špecifické potreby a možnosti dieťaťa,
  - zabezpečuje vyvážené striedanie foriem denných činností (optimálny biorytmus, bez-stresové prostredie, individuálne osobitosti).

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľka prihliada na to:

- ☺ **čo má** dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť,
- ☺ **čo by malo** dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť,
- ☺ **čo by mohlo** dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť.

Plánovaniu výchovno–vzdelávacej činnosti predchádza:

- ✓ Dôsledná znalosť ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách,
- ✓ dôsledná znalosť vzdelávacích oblastí,
- ✓ dôsledná znalosť každého dieťaťa – PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA,
- ✓ poznanie charakteristík detského vývinu,

- ✓ poznanie špecifik učenia sa predškolského veku a poznanie stratégií ich rozvoja.

Odporúčané edukačné stratégie, metódy a učebné zdroje, zamerané na dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne dieťaťa

Výchovno-vzdelávacie stratégie	Edukačné metódy	Učebné zdroje
<ul style="list-style-type: none"> ○ zdravotné cvičenia ○ grafomotorické cvičenia; ○ výtvarné a pracovné techniky; ○ spevácke činnosti; ○ hudobno-pohybové činnosti; ○ práca s PC; ○ obrázkové čítanie; ○ exkurzia; návšteva (ZŠ); beseda s učiteľkou ZŠ ; ○ pohybové aktivity a práca s netradičným materiálom; ○ karneval; sprievod; ○ návšteva Mestskej knižnice – beseda s odborníkom; ○ vychádzky do prírody; ○ návšteva dopravného ihriska; ○ recitácia básni; ○ zdobenie vianočného stromčeka; ○ vystúpenia s rodičmi; ○ turistická vychádzka do prírody (s rodičmi); ○ divadelné predstavenia; ○ spolupráca s inými subjektami výchovy a vzdelávania detí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hra; ○ metódy zážitkového učenia; ○ kooperatívne učenie; ○ DITOR; ○ brainstorming ; ○ metóda pokusu a omylu; ○ experimentovanie; ○ manipulácia s predmetmi; ○ slovné metódy (diskusia, opis, rozhovor, rozprávanie,...) ; ○ demonštračné (názorné); ○ praktické metódy; ○ inscenačné metódy; ○ projektové metódy; ○ metóda diskutovania; ○ metódy tvorivej dramatiky práca s knihou, s obrazovým a ilustračným materiálom; ○ kresba, maľovanie; ○ pozorovanie predmetov a javov; ○ analýza; ○ syntéza; ○ metóda hlasného uvažovania; ○ objavovanie vzťahov a súvislostí ; ○ fixačné metódy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Informácie z nových trendov pedagogiky v predprimárnom vzdelávaní IKT technika; ○ materiálno-technické a didaktické prostriedky; ○ školská záhrada; ○ encyklopédie, metodické príručky; ○ fotodokumentácia zimných a športových aktivít; ○ DVD – rozprávky so zimnou tematikou, pracovné listy; ○ výtvarný a prírodný materiál; ○ odborná literatúra; ○ detská literatúra – rozprávky so zimnou tematikou; ○ ľudové a autorské rozprávky; ○ didaktické pomôcky k edukačným hrám a aktivitám; ○ bábky; ○ makety,obrázkový materiál; ○ propagačný materiál MČ BA DNV kalendár počasia; ○ návšteva ZŠ, ZUŠ, planetária mapa SR; ○ metodický zásobník ľudových tradícií a piesní; ○ encyklopédia o vesmíre; planetárium; ○ pracovné zošity; ○ matematika predškolačka; ○ obrázkový materiál; ○ predmety dennej potreby výtvarný a odpadový materiál, kniha výtvarných techník; ○ Orffov inštrumentár; hudobné nástroje, ľudové kroje; ○ ľudové piesne, vianočné koledy; ○ mestská knižnica DNV; ○ hry pomáhajú s problémami; ○ hry pre usmerňovanie agresivity; ○ kuchárska kniha; ○ CD, MG, DVD.

5 VYUČOVACÍ JAZYK PODĽA § 12 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Vyučovacím jazykom materskej školy je štátny jazyk Slovenskej republiky. Deťom občanov patriacim k národnostným menšinám a etnickým skupinám sa zabezpečuje okrem práva na osvojenie si štátneho jazyka aj právo na výchovu a vzdelanie v ich jazyku za podmienok ustanovujúcich školským zákonom. Spolupráca s rodičmi detí s OMJ (odlišným materinským jazykom) je samozrejmosťou a rovnako tak princíp „všadeprítomnosti“ jazyka.

6 HODNOTENIE DETÍ

Vnútorňý systém hodnotenia detí:

- ☺ čo má dieťa vedieť,
- ☹ čo by malo dieťa vedieť,
- ☹ čo by mohlo dieťa vedieť.

Kritéria hodnotenia detí:

- ✓ Aktívna komunikácia detí v činnostiach,
- ✓ aktivita detí v učebných situáciách,
- ✓ verbálne vyjadrenie a hodnotenie vlastnej činnosti,
- ✓ porovnanie aktuálneho výkonu s predchádzajúcim výkonom.

Realizácia hodnotenia:

- slovné hodnotenie priebežne počas VVČ,
- systematické hodnotenie počas celého školského roka využívaním tzv. individuálnej práce (výkony dieťaťa porovnávame s ním samým),
- sumatívne hodnotenie (cieľom je určenie výsledkov procesu učenia sa dieťaťa, úrovne jeho vedomostí, zručností a postojov),
- formatívne hodnotenie (cieľom je spätná väzba, získanie informácií ako sa dieťa vzdeláva, odhalenie, diagnostikovanie nedostatkov, chýb, ťažkostí, príčin v učení sa dieťaťa za účelom ich odstránenia, zefektívnenia učebnej činnosti),
- hodnotiace portfólio,
- sebahodnotenie (vedenie detí k ohodnoteniu vlastného výkonu, vlastnej práce)

Nástroje hodnotenia detí:

- ✚ pozorovanie dieťaťa pri činnosti,
- ✚ pozorovanie postavenia dieťaťa v kolektíve,
- ✚ pozorovanie triedy ako skupiny,
- ✚ analýza verbálnych výpovedí,

- analýza grafického vyjadrenia,
- analýza kreativity, umeleckého vyjadrenia,
- analýza telovýchovných a pohybových zručností,
- analýza pracovnej zručnosti,
- rozhovor s dieťaťom a rodičom.

Vnútný systém kontroly a hodnotenia detí tvorí súčasť triednej dokumentácie.

ZÁVER

Do tvorby školského vzdelávacieho programu materskej školy sa zapojili všetci pedagogickí zamestnanci, dbali na to, aby:

- bol ŠkVP v súlade so ŠVP pre predprimárne vzdelávanie;
- bol špecifický vo vzťahu k požiadavkám rodičov a potrebám detí materskej školy;
- bol variabilným vo vzťahu k deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
- bol súladný so špecifikami regiónu Devínska Nová Ves;
- bol originálny vo vzťahu k inovačným edukačným stratégiám;
- bol rôznorodý vo vzťahu k rôznym vekovým skupinám detí a integrovateľný do edukačných projektov, krúžkov, pri exkurziách a výletoch atď.);
- v ňom boli vymedzené edukačné ciele, obsah a rozsah edukácie v jednotlivých oblastiach a témach vzdelávania;
- v ŠkVP sú definované edukačné stratégie a metódy v súlade s edukačnými cieľmi.

Príloha 1 Doplnenie vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť

5. História okolia 5.1 Svet ukrytý v kameňoch

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>a) U3 Rozpráva o prírodných reáliách Národnej prírodnej chránenej oblasti Sandberg</p> <p>U2 Porovnáva prírodné javy, skameneliny, určuje odlišnosti.</p> <p>U1 Prezentuje svoje predstavy o prírodných javoch v lokalite Sandberg?</p>	<p>Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, skamenelinách, rozprávajú o prírodných reáliách významnej paleontologickej lokality, ktorá je súčasťou Národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla – Sandberg.</p> <p>Učiteľka oboznamuje deti ako bola táto lokalita objavená pri ťažbe piesku pre potreby tehelne v DNV. Deti prezentujú svoje predstavy o prírodných javoch, skamenelinách. Povzbudzuje deti pri spoznávaní a určovaní známeho okolia. Sprostredkuje deťom informácie, že kedysi slnkom prehriata voda a zalesnené pobrežie tu prekypovali životom, čoho dôkazom sú nálezy kostí hrabošov, plazov, krtkov ale aj nosorožcov, medveďov, mostodontov a deinoteriuma, ale aj rôznych semien a plodov.</p> <p>Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch dávneho sveta treťohôr, keď oblasť, kde sa nachádza Sandberg bolo more. Podobu tohoto "pieskového vrchu" formovalo v štyroch geologických dobách</p>	<p>Ako sa vyjadruje o Sandberku?</p> <p>Aké otázky kladie pri pozorovaní prírodných skamenelín?</p> <p>Prezentuje svoje predstavy pri modelovaní a výtvarnom prejave?</p> <p>Aká je kresba pozorovanej reality?</p> <p>Rozpráva o prírodných reáliách?</p> <p>Ako sa vyjadruje o Sandbergu ako pravekom mori?</p> <p>Vie čo je morské dno?</p> <p>Aké otázky kladie pri pozorovaní prírodných úkazov Sandberg?</p> <p>Prezentuje svoje predstavy o miestnej lokalite Národnej prírodnej rezervácie Sandberg?</p>
<p>b) U3 Rozpráva o Sandbergu ako o pravekom mori na dne ktorého žili v dávnom svete rôzne živočíchy.</p> <p>U2 Porovnáva prírodné javy, reálie a situácie, určuje podobnosti Sandbergu v dobách pravekého morského dna.</p> <p>U1 Prezentuje svoje predstavy o morskom dne v známom okolí Sandberg</p>		

5. História okolia 5.2 Národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>a) Rozpráva o Devínskej Kobyle o jej prírodných krásach s bohatým zastúpením chránených a ohrozených druhov</p>	<p>Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných krásach Národnej prírodnej rezervácii Devínska</p>	<p>Ako sa vyjadruje o Národnej prírodnej rezervácii Devínska kobyla?</p>

MATERSKÁ ŠKOLA, MILANA MAREČKA 20, BRATISLAVA
Školský vzdelávací program „Štvorlístok pod Devínskou Kobylou“

<p>rastlín, vtákov a živočíchov.</p> <p>U2 Vedia pomenovať niektoré rastliny a živočíchy v miestnej lokalite Devínska Kobyla</p> <p>U1 Prezentuje svoje predstavy o miestnej prírodnej rezervácii Devínska Kobyla</p>	<p>Kobyla.(514 m n.m.). Oboznámi deti, že patrí do sústavy chránených území členských krajín EÚ. Prebúdza u detí aktívny záujem o DK o je j mimoriadne botanické, zoologické, geologické a paleontologické hodnoty. Svahy Devínskej Kobylы pôvodne pokrývali dubovo-hrabové lesy. Na trávnatých plochách sa pásli kozy, kravy a ovce. Hlavne v oblasti Sandbergu, medzi Slovincom a Waitovým lomom. Okraje svahu sú na jar posiate žltá a fialovo sfarbenými kosťami a hlaváčikmi.</p>	<p>Aké otázky kladie pri pozorovaní DK jej fauny a flóry?</p> <p>Prezentuje svoje predstavy o prírodných krásach DK vo výtvarnom prejave?</p>
--	--	---

5. História okolia 5.2 Národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>b)</p> <p>U3 Na príkladoch opisuje význam drevín a ekosystému ako dôležitú súčasť prírody. Vie opísať rôzne druhy stromov, kríkov, pozná rozdiel v ich listoch, plodoch a kôre. Využíva informačné panely.</p> <p>U2 Rozoznáva listnaté a ihličnaté stromy, pozná niektoré kríky a ich plody (šípka). Zapojí sa do eko – dier.</p> <p>U1 Identifikuje listnatý a ihličnatý strom aj na informačnej tabuli.</p>	<p>Dendropark - učiteľka diskutuje s deťmi o ich aktuálnych predstavách o ekosystéme rastlín v Dendroparku. Deti pozorujú jednotlivé dreviny a snažia sa zistené poznatky kategorizovať podľa rôznych kritérií. Upozorňuje deti na význam a obsah informačných tabúľ. Realizuje s deťmi eko - hry zamerané na spoznávanie drevín a lesného ekosystému. Nabáda deti ku kultúrnemu správaniu v lese. (náučná lokalita Dendropark má 33 informačných tabúľ, spestrených rôznymi aktivitami pre deti, sú venované spoznávaniu drevín a lesného ekosystému).</p>	<p>Ako sa vyjadruje o Dendroparku?</p> <p>Aké otázky kladie pri pozorovaní prírodnín?</p> <p>Prezentuje svoje predstavy o prírodných javoch, reáliách svojho okolia?</p> <p>Vie sa orientovať pomocou náučných informačných tabúľ?</p> <p>Vie aký má význam les pre život človeka?</p>

5. História okolia 5.3 Tajomstvá hradu Devín

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>a)</p> <p>U3 Vie prezentovať niektoré fakty z histórie hradu Devín. (Príbehy, povesti)</p>	<p>Učiteľka diskutuje s deťmi o hrade Devín ako významnej historicko – kultúrnej pamiatke. Prebúdza u detí lásku k ľudovým tradíciám a národnému povedomiu Slovanstva</p>	<p>Pozná a vie pomenovať hrad Devín? Utvára si pozitívny vzťah významným miestam svojho regiónu?</p>

MATERSKÁ ŠKOLA, MILANA MAREČKA 20, BRATISLAVA
Školský vzdelávací program „Štvorlístok pod Devínskou Kobylou“

<p>U2 Vie pomenovať významné miesto kultúrno – historického charakteru v miestnej lokalite, ktorú reprezentuje hrad Devín .</p> <p>U1 Utvára si povedomie o hrade Devín</p>	<p>v zmysle spolupatričnosti všetkých národov. Zohľadňujúc vek detí - oboznámi ich s históriou hradu. (Miesto na sútoku riek Dunaja a Moravy, v 9. storočí je toto miesto spojené s menom kniežaťa Rastislava, ktorý tu nechal vybudovať mohutnú veľkomoravskú pevnosť. Veľká Morava – Svätopluk, Povešť o krásnej dievčine Devina. V roku 1809 hrad zničili napoleonské vojská. Od 30. rokov 20. storočia sa na hrade s prestávkami realizuje archeologický výskum. Na renesančnom paláci je umiestnená pamätná tabuľa pripomínajúca historický výlet slovenskej mládeže na Devín, ktorú organizoval v roku 1836 Ľudovít Štúr. V roku 1961 hrad Devín vyhlásili za národnú kultúrnu pamiatku. Pri hrade Devín je umiestnený pamätník - symbol demokracie a slobody SR vstup do EÚ).</p>	<p>Vie spomenúť niektoré fakty z jeho histórie?</p>
---	--	---

5. História okolia 5.4 Rieka Morava

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>a)</p> <p>U3 Pozná rieku Morava ako významnú lokalitu pre život vzácnych druhov rastlín, vtákov a vodných živočíchov.</p> <p>U2 Postupne spoznáva život rastlín, vtákov a vodných živočíchov žijúcich v nive rieky Morava</p> <p>U1 Utvára si elementárnu predstavu o význame rieky Morava, vie že tu hniezdi bocian</p>	<p>Učiteľka diskutuje s deťmi o rieke Morave, ktorá je najväčším prítokom rieky Dunaj na našom území a tvorí prírodnú hranicu medzi SR a ČR. Podporuje, aby deti vnímali krásu a čaro okolo jej vodného toku. Postupne vedie deti k uvedomovaniu si významu vodného toku Moravy ako elementárnej predstavy o živočíchoch žijúcich v nej a jej okolí. Učiteľka využíva motiváciu o Vile Moravienke, ktorá im prezradí tajomstvá rieky. (Pramení v ČR a ústi do Dunaja pri hrade Devín. Jej územie má európsky význam je súčasťou Chráneného vtáčieho územia Záhorské Pomoravie. Rieka Morava a jej niva sa považujú v podmienkach západnej a strednej Európy za vzácny fenomén. Je</p>	<p>Pozná a vie pomenovať rieku Moravu? Vie, ktoré vodné živočíchy v nej žijú? Vie, ktoré vtáky na jej území žijú? Vie hovoriť o živote bocianov v prírodnej rezervácii? Vie, že mu hrozí aj možné nebezpečenstvo z pádu do vody?</p>

MATERSKÁ ŠKOLA, MILANA MAREČKA 20, BRATISLAVA
Školský vzdelávací program „Štvorlístok pod Devínskou Kobylou“

	<p>unikátnym miestom, kde sa vyskytujú druhy rýb, ktoré nenájdeme v iných častiach sveta. Je známych celkovo 62 druhov rýb. Medzi ďalšie druhy európskeho významu patria tiež hrúz Kesslerov, plž zlatistý, šabl'a krivočiar a. Rieka Morava je významnou lokalitou aj pre ďalšie druhy živočíchov. Z tých „väčších“ je to napr. vydra riečna, bobor vodný alebo netopiere. Menšie druhy živočíchov významné na celoeurópskej úrovni sú napr. korýtko riečne (lastúrnik) alebo vážka klinovka hadia. Významnú skupinu živočíchov tohto územia predstavujú vtáky – orliak morský, bocian čierny a bocian biely</p>	
--	---	--

5. História okolia 5.5 Ako žili naši predkovia v DNV

Výkonové štandardy	Obsahové štandardy	Evaluačné otázky
<p>a) U3 Pozitívne vníma spoločenské tradície miestnych aktivít so zameraním na chorvátsku kultúru ako súčasť histórie MČ DNV. U2 Pozná expozície Chorvátskeho múzea, ktoré zobrazujú dávny život ľudí v našej MČ DNV</p>	<p>Učiteľka diskutuje s deťmi, že časť obyvateľov DNV hovorí iným, než slovenským jazykom. Sprostredkováva im informácie o živote Chorvátov v našej MČ DNV. Je to starobylé chorvátske nárečie, ktoré už viac ako 460 rokov odoláva vplyvom slovenského jazyka. Príčinou veľkého sťahovania Chorvátov bola turecká rozpínanosť. Svoje chorvátske povedomie a materinský jazyk si potomkovia chorvátskych osídlencov doteraz zachovali a udržiavajú ešte v lokalitách: DNV, Čuňovo, Chorvátsky Grob, Dúbravka a obciach v povodí rieky Morava v Rakúsku. V roku 1910 mala DNV 2817 obyvateľov z toho asi polovicu tvorili Chorváti. Nadviazali sa dodnes pretrvávajúce kultúrne styky s mestom Varaždin a vznikli družobné väzby. Tieto styky podnietili v obci aj chorvátsku kultúrnu tvorbu a obohatili kultúrno-organizátorské skúsenosti miestnych chorvátskych aktivistov. Začiatkom roku 1990 vznikol Chorvátsky kultúrny spolok v DNV a je aj významným spoluorganizátorom kultúrnej a spoločenskej činnosti. Každý rok pomáha pripravovať Festival chorvátskej kultúry tu vznikol aj návrh na zriadenie</p>	<p>Vie hovoriť chorvátskym nárečím? Pozná starých obyvateľov MČ, ktorí hovoria chorvátskym jazykom? Prezentuje sa v detskom chorvátskom súbore Grbarčieta? Čo ho najviac zaujalo pri návšteve Chorvátskeho múzea?</p>

MATERSKÁ ŠKOLA, MILANA MAREČKA 20, BRATISLAVA
Školský vzdelávací program „Štvorlístok pod Devínskou Kobylou“

	<p>Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku. Pôsobia tu aj chorvátske telesá - Hudobno-spevácky súbor Rosica, Detský folklórny súbor Grbarčieta a Črip, ktorí pravidelne vystupujú na Festivale chorvátskej kultúry v DNV ale aj iných chorvátskych podujatiach. O histórii DNV bolo vydaných veľa kníh a časopisov napr. Novosielski glas.</p>	
--	---	--